

Keď diskutujeme o nových trendoch, často sa stretávame s modulárnymi princípmi. Ich teoretické začiatky boli rozpracované už v 70. rokoch, ale modulárny svet naplno prichádza až dnes. Čo to znamená?

zákazníci chcú čoraz viac rôznych variantov výrobkov a služieb, chcú individuálne riešenia a často menia svoje požiadavky. Svet sa zrýchlil a je dynamický. Výsledkom je, že sa neustále skrácujú životné cykly výrobkov. Nie preto, že by nedokázali fungovať, ale menia sa móda, zákaznícke trendy, prichádzajú nové technológie a materiály a vzniká takzvané morálne opotrebenie výrobku, pre ktoré sa funkčné výrobky nahrádzajú novými. Fanúšikovia „ekonomického rastu“ sa z toho možno tešia, ale v skutočnosti to znamená ďalšiu ťažbu surovín a ničenie prírody, hromadenie odpadu, zbytočné vynakladanie energie a spotreba zdrojov.

Modularita znamená niekoľko výhod. Z rovnakých modulov sa dajú postaviť rôznorodé aplikácie, napríklad konfigurácie programov, stavby, produkty, služby učebné plány a podobne. Poznáme stavebnice Lego, IKEA alebo modulárne autá rôznych značiek. Firma Koma Modular navrhuje a vyrába modulárne domy. Dobre navrhnutá modularita v dizajne a konštrukcii potom vedie aj k zjednodušeniu výroby, montáže, manipulácie, skladovania, servisu a predaja. Automobilkám umožňuje modularita paralelne vyvíjať moduly, ktoré majú rôzne funkcie a skracovať tak čas vývoja. Medzi rôznymi typmi automobilov sa dajú používať rovnaké moduly, modularita sa využíva aj na výrobných linkách, vo výrobných halách a pri konfigurovaní auta u obchodníka a jeho plánovaní pre výrobu a logistiku.

Modularita však môže prispievať aj k predĺženiu životného cyklu výrobku, ktorý ďalej slúži svojmu účelu a my v ňom iba vymieňame zastarané moduly za modernejšie. Takto je možné vymieňať dosky v modulárnych počítačoch, programové moduly v komplexných programových systémoch alebo funkčné moduly v rôznych prístrojoch. Modularita umožňuje nielen individuálne konfigurovanie riešenia na mieru, ale aj je postupné rozširovanie a prekonfigurovanie podľa potrieb a možností zákazníka. Mladí ľudia si takto môžu napríklad postaviť menší modulárny dom, ktorý postupne zväčšujú podľa počtu detí a neskôr zase prekonfigurujú do menšieho a úspornejšieho domu pre dôchodcov.

V poslednom čase sme svedkami ďalšieho výsledku modulárneho sveta. Ľudia si nemusia kupovať celý systém, ale iba jeho časť. Už si nemusím kúpiť celú platňu alebo cédečko, ale iba pesničku, ktorú chcem. Nemusím si kúpiť licenciu drahého programu, z ktorého využívam iba 20 percent funkcií, ale iba modul, ktorý potrebujem. A nemusím si ho ani kúpiť, môžem si ho prenajať na mesiac v cloude.

V budúcnosti sa budú viac predávať funkcie produktov, ako produkty samotné. Ľudia budú platiť za mobilitu, ale nebudú si preto musieť kupovať auto. Keď potrebujem elektriku, tiež si nekupujem elektrárňu a podobne to bude s informáciami, svetlom, chladom, teplom, zábavou, športom či umením. Nebudeme si kupovať noviny, ale správy, nepotrebujeme televízory a televízne stanice, ale relácie, o ktoré máme záujem, nebudeme sa hlásiť na študijné programy, ale kúpime si vybrané moduly.

Navštívil som firmu Koma Modular a jej majiteľa Stanislava Martinca. Ten má dlhodobý sen stavať v budúcnosti modulárne a mobilné mestá. „Baťa bol jeden z prvých, ktorý začal používať modulárnu architektúru. A my sme jeho moduly „rozhýbali“. Postavili sme v Európe viac ako 70 škôl a škôlok, nemocnice, obchody a zázemia športovísk. V súčasnosti budujeme letisko v Senegale,“ hovorí. Podľa Stanislava Martinca je koncept modulárnych stavieb šetrný k životnému prostrediu už počas výroby modulov, ale aj pri ich nasadení, kde nie sú potrebné betónové základy a aj pri presune a likvidácii modulov. „Výhodou je rýchlosť dodávky, ale aj kvalita, lebo celá budova je vyrobená vo fabrike v štandardizovaných a riadených procesoch.“ Martincova firma sa hrdí modulárnym EXPO pavilónom, ktorý sa využil v Miláne a dnes v ňom vo Vizoviciach sedia manažéri, vývojári a obchodníci Koma Modularu.

Firma ročne vyrába okolo tri a pol tisíce modulov. Niektoré z nich pomáhajú zlepšovať život slabým a ohrozeným sociálnym skupinám. „Veľmi hrdý som na našich spolupracovníkov, ktorí dokázali vo veľmi zložitých podmienkach v Taliansku po zemetrasení v L'Aquile v roku 2009 postaviť za sedem týždňov modulárnu školu pre sedemsto žiakov,“ dodáva Stanislav Martinec, ktorého spoločnosť má aj humanitné projekty na Ukrajine či v Moldavsku. Na Slovensku venovala Koma Modular moduly kňazom Vladimírovi Maslákovi v OZ Dobrý pastier v Kláštore pod Znievom a Petrovi Gombitovi v komunite Oáza v Košiciach. Špeciálne moduly pre dlhodobú starostlivosť pre seniorov bude Koma Modular vyvíjať aj pre Dom sociálnych služieb Sv. Margity Uhorskej, ktorý slúži pre ľudí vyžadujúcich dlhodobú zdravotnú a sociálnu starostlivosť. Cieľom je poskytnúť služby na vysokej úrovni pri rozumných nákladoch.

Ak ste našli chybu, napíšte na web@tyzden.sk.